В країнах з розвиненою ринковою економікою застосовують різні моделі кредитного забезпечення інвестиційних процесів, але всі вони базуються на їх державному регулюванні; відмінність *їх* складається лише в ступені впливу держави на регулювання кредитних відносин. Особливої жорстокості таке регулювання набуває, коли актуалізується необхідність виходу з кризової ситуації.

Отже, державно кредитна політика є необхідною в країні з будь-якою системою господарювання, а тим більша потреба в ній для України, економіка якої знаходиться в кризовому стані, а інвестиційна сфера - в занепаді.

Виходячи з таких характерних рис державної фінансово-кредитної політики, як поєднання державного регулювання розвитку кредитних відносин із фінансовою підприємливістю у приватному секторі та широке застосування системи різноманітних стимулів, методів заохочення кредитування для фінансових організацій та підприємств, вже найближчі роки слід здійснити ряд певних заходів. Перш за все, з метою стимулювання інвестицій та активного залучення комерційних банків до цього процесу необхідно добитися розширення ресурсної бази кредитування інститутами фінансового ринку. Це, зокрема, оптимізації співвідношення між пропозицію грошей на грошовому ринку та державному запозиченнями на цьому ринку. Інвестиційні можливості комерційних банків можуть бути значно розширенні за рахунок залучення в ринковий обіг тих ресурсів, які ще продовжують направлятися у формі так званих централізованих кредитів і в більшості випадків не дають ніякої віддачі, слід переглянути економічні нормативи для тих банків, котрі значну частину кредитного портфелю спрямовують на довготермінові інвестиційні кредити. Доцільно зменшити відрахування комерційних банків по обов'язкову резервуванню, а також ввести податкові пільги пс доходах, які одержано від інвестиційної діяльності. Можливе розширення кредитування банків з боку НБУ за умови подальшого кредитування реальної економіки під інвестиційні проекти. Якщо ці проекти забезпечують швидкий приріст виробництва високоліквідної конкурентоспроможної продукції і якщо вони кредитуються і державою за рахунок Бюджета розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Федосов В.М. Фінансова стратегія розвитку української економіки. Україна на порозі XXI століття: уроки реформ та стратегії розвитку. Матеріали наукової конференції. - Київ: НТУУ КПУ, 2001. - 340 с.
2. Поддєрьогін А.М. Податкова система України на шляху розвитку // Фінанси України. - 2001. - №11.
3. Лагутін В.Д. Монетарна і фіскальна політика в стратегії економічного зростання // Фінанси України. - 2002. - №8.
4. Лютий І.О. Депозитний ринок в інвестиційній політиці економічного зростання // Фінанси України. - 2002. - №5.
5. Національні заощадження та економічне зростання. Інститут економічного прогнозування; за ред. д.е.н. Б.Е.Кваснюка. - К.: МП „Леся", 2000. - 304 с.
6. Оподаткування доходів фізичних осіб від їх депозитних вкладів // Вісник НБУ. -2003. - № 5. С. 10-11.
7. Тенденції тіньової економіки в Україні. Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України. Квітень - 2003. - 56 с.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ В РІВНЕНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Бойко С.Т.,

старший викладач кафедри Фінанси

Міжнародний університет "РЕГІ" ім. академіка Степана Дем'янчука

В процесі реформування аграрного сектору Рівненської області все більшого поширення набуває селянське (фермерське) господарство, як одна з найбільш перспективних форм підприємницької діяльності на селі.

Значній активізації розвитку фермерства в області сприяв Указ Президента України "Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки" [2] після виходу якого встановилась стабільна тенденція до збільшення кількості се-

лянських (фермерських) господарств, розширень я площ 'їх землекористування, нарощення чисельності поголів'я худоби та обсягів виробництва основних видів сільськогосподарської продукції.

Станом на 01.01.2003 року в області функціонує 545 селянських (фермерських) господарств, що на 50 господарств більше, ніж на відповідний період минулого року.[4]

У користуванні фермерських господарств знаходяться земельні ділянки загальною площею 59700 га, у тому числі 47729 га ріллі. У середньому на одне фермерське господарство припадає 111,6 га сільськогосподарських угідь, що на 2,7 га більше, ніж у 2001 році. Таке збільшення сприяє більш ефективному використанню основних та оборотних фондів. У зв'язку із збільшенням площ землекористування, фермерські господарства області з року в рік відіграють все більшу роль в загальній структурі виробництва сільськогосподарської продукції. Крім фермерських господарств, особливого значення набувають у збільшенні виробництва продовольчих товарів господарства населення.

Розглянемо показники розвитку аграрного сектора Рівненської області за 2002 рік представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники розвитку аграрного сектора Рівненської області за 2002 рік.

Показники	Одиниця виміру	Всі категорії господарств	В тому числі Сільськогосподарські підприємства		Фермерські господарства та господарства населення	
			Обсяги	Питома вага в загальному обсязі	Обсяги	Питома вага в загальному обсязі
Виробництво:						
1. зерно	тис. тонн	681,5	307,4	45,1	374,5	54,9
2. цукрові буряки	тис. тонн	436,9	180,8	41,4	256,3	58.6
3.картопля	тис. тонн	890,9	5,5	0,6	885,4	99,4
4. овочі	тис. тонн	144,7	7,2	4,9	137,5	95,1
5. м'ясо (реалізована жива вага)	тис. тонн	89,1	13,1	14,7	76	85,3
6. молоко	тис. тонн	483,6	70,7	14,6	412,9	85,4
7. вовна	тонн	12,6	1,5	П,9	И,1	88,1
8. яйця	млн. шт.	292,8	76,2	26	216,6	73,4
Поголів'я:						
1. велика рогата худоба - всього	тис. гол.	358	125,3	35	232,7	65
у т.ч. корови	тис. гол.	201,8	39,2	19,4	162,6	80,6
2. свині	тис. гол.	389,2	32,8	8,4	256,4	91,6
3. вівці	тис. гол.	2,8	1	4,7	20,8	95,4
4. птиця	тис. гол.	4010,3	553	13,8	3457,3	86,2
Площа сільськогосподарських угідь	тис. га	888,8	462,6	52	426,2	48
у т.ч. рілля	тис. га	631,8	338,4	53,6	293,4	46,4
Валова продукція всього	млн. грн.	1837,8	297,7	16,2	1540,1	83,8

Джерело: складено та розраховано заданими Головного управління сільського господарства і продовольства у Рівненській області.

Дані таблиці 1 переконливо свідчать про те, що приватний сектор економіки в Рівненській області працює значно ефективніше, ніж переформовані сільськогосподарські підприємства. Зокрема, господарства населення та фермерські господарства займають 426,2 тис. га сільськогосподарських угідь, (48%), в тому числі 293,4 тис. га ріллі (46,4%). При цьому валової продукції тут було вироблено на 1540,1 млн. грн. (83,8 % від усієї

валової продукції, виробленої усіма категоріями господарств). У приватних господарствах виробляється майже 100% картоплі, 95 % овочів, по 85 % молока і м'яса всіх видів, більша половина (54,9%) зерна,58,6 % цукросировини,88,1 % вовни та 73,4% яєць від валового виробництва.

У цих господарствах утримується 65% поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 80% корів, 91% свиней, 95,4% - овець та 86,2% поголів'я птиці. Таким чином, дані таблиці 1 свідчать про високу ефективність використання землі приватними господарствами.

Вагомих результатів досягай окремі фермери. Зокрема, за даними оперативної звітності Головного управління сільського господарства і продовольства у Рівненській області Олег Поліщук (с. Посягва Гощанського району) за 2002 р. одержав по 40 ц зернових з 1 га, близько 400 ц/га цукрових буряків, по 380 ц/га картоплі. Крім цього, утримує 7 голів ВРХ, 44 голів свиней, коні. Суттєві економічні результати змогли, також, досягти фермери Ярослав Шевчук із Млинівського, Борис Кондратюк із Рівненського, Володимир Гончарук із Острізького, Валерій Власюк із Корецього, Василь Ляшик із Березнівського районів та багато інших. Сьогодні близько 80-ти фермерських господарств - це великотоварні господарства, які утворились на базі реформованих колективних сільськогосподарських підприємств та здійснюють свою господарську діяльність за рахунок оренди землі і майна, що утворюються з земельних та майнових часток (паїв) селян. Вони орендують від 300 га до 500 га землі. За розрахунками спеціалістів окупність їхніх основних засобів складає близько п'яти років.

Враховуючи помітну роль приватного сектора в нарощуванні обсягів виробництва основних видів сільськогосподарської продукції, а також перспективи їх подальшого розвитку, в області здійснюються заходи щодо підтримки діяльності цих підприємств. Зокрема, фермерські господарства залучаються до оренди розпайованого майна і землі реформованих колективних сільськогосподарських підприємств, що дає їм змогу збільшити площі землекористування, раціонально та ефективно використовувати основні та оборотні засоби. За сприяння Головного управління сільського господарства і продовольства у Рівненській області, у 2002 році селянським (фермерським) господарствам виділено 4 млн. грн. кредитів комерційних банків.

На виконання наказу Міністерства а трарної політики України від 15 липня 2002 року № 192 "Про стратегію і тактику пореформеного розвитку фермерських господарств" в області розроблено заходи щодо подальшого розвитку фермерських господарств.

Ключовою проблемою як фермерських, так і всього аграрного сектору економіки області, є питання ефективної реалізації сільськогосподарської продукції.

З метою вирішення даної проблеми в області затверджена та діє Програма розвитку аграрного ринку Рівненської області на 2001-2004 рр, якою передбачається створення ефективної системи реалізації товарної сільськогосподарської продукції і продовольства та поставки сільськогосподарським товаровиробникам матеріально-технічних засобів. До реалізації цієї програми широко залучаються фермерські господарства. Так, за безпосередньої участі фермерських господарств цією програмою передбачається створення спеціалізованих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, маркетингових агроторгових домів, кредитних спілок, проведення виставок-ярмарок. На вище вказані цілі в 2003 році передбачено виділити з обласного бюджету 750 тис. грн., а на 2004 рік - 453,6 тис. грн. Разом з тим, потребує нагального розв'язання ряд проблем, що стримують розвиток не тільки фермерства, а й усього сільського господарства держави у цілому. До них ми відносимо:

1. Відсутність стартового капіталу у бажаючих створити фермерське господарство, а також відсутність належної фінансової підтримки з боку держави фермерським господарствам, адже як показує практика, саме ці фактори стримують розвиток фермерства на селі. На підтримку фермерських господарств області в 2002 році Укрдержфондом підтримки селянських (фермерських) господарств виділено лише 28 тис. грн.

2. Збільшення обсягів пільгового кредитування, а також зниження процентних ставок по кредитах комерційних банків, запровадження довгострокового кредитування для придбання основних засобів виробництва.

3. Формування інфраструктури сучасного аграрного ринку, який повинен стимулювати розвиток фермерських господарств і забезпечувати їх ефективне функціонування.

4. Реалізація сільськогосподарської продукції. Держава повинна виступити регулятором ринкових процесів в аграрному секторі економіки шляхом запровадження таких ринкових механізмів, які б забезпечували прибутковість фермерських господарств у кожній природно-кліматичній зоні.

5. Відсутність відповідної освіти і належного кваліфікаційного рівня знань в галузі сільського господарства, значної частини керівників, що в значній мірі стримує ефективну організацію та ведення прибуткової діяльності.

Отже, вирішивши вище зазначені проблеми щодо нормативного врегулювання діяльності та державної фінансової підтримки фермерських господарств можна досягти подальшого ефективного та динамічного розвитку приватного господарства, а також розвитку аграрного сектора економіки у цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України " Про селянське (фермерське) господарство від 22.06.1993р.
2. Указ Президента України №1520 від 03.12.1999р. "Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки".
3. Наказ Міністерства аграрної політики України від 15.07.2002 р. №192 "Про стратегію і тактику пореформеного розвитку фермерських господарств".
4. Програма розвитку аграрного ринку Рівненської області на 2001 - 2004 рр.
5. Сокол О.І. Кузьмик Б.М. Державна підтримка і регулювання діяльності селянських (фермерських) господарств // Вісник аграрної науки. - 1995.- №2,- С.3-7.
6. Шевчук О.О. Розвиток та діяльність селянських (фермерських) господарств України // Економіка АПК-1995,- №3,- С.24-28.
7. Шкарбан М.І. Стан та перспективи розвитку фермерства в Україні // ЕкономікаАПК. 1996.- №2.- С. 15-19.

РЕЗЮМЕ

Дана стаття є оглядовою і дає уявлення про сучасний стан та перспективи розвитку приватного аграрного сектора економіки в Рівненській області.

Статья рассматривает и даёт представление о современном состоянии и перспективах развития частного аграрного сектора экономики в Ровенской области.

SUMMARY

His article is observing and gives the points of the modern concitionsand the perspectives the develop mend of private agricultural sector of Rivne region economy.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Бондаренко О.О.

Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Зараз в Украіні працює багато вищих навчальних закладів , які пропонують підготовку абітурієнтів з різноманітних спеціальностей .Досить великий відсоток вузів готує майбутніх фахівців у галузі економіки ,обліку та аудиту, маркетингу й менеджменту. Жодний майбутній спеціаліст не зможе працювати без комп'ютера. Комп'ютерна підготовка майбутніх спеціалістів є, мабуть,однією з складніших задач, оскільки потрібно врахувати тенденції розвитку апаратного забезпечення , програмних продуктів ,вміння і навички , які студент здобуде на перших курсах навчання , згодилися йому через кілька років після закінчення навчання .Тому якісна підготовка з інформатики та комп'ютерноі техніки залежить від традицій вузу, навчальних цих курсів і логічного зв'язку між ними.

В основі моделі спеціаліста є кваліфікаційна характеристика для даноі професіі. Де описується призначення даноі професіі, основний характер діяльності працівника, враховується, що він повинен вміти, які мати особливі якості. На основі моделі спеціаліста будується модель підготовки майбутнього спеціаліста, у якій вказуються вимоги до орган-